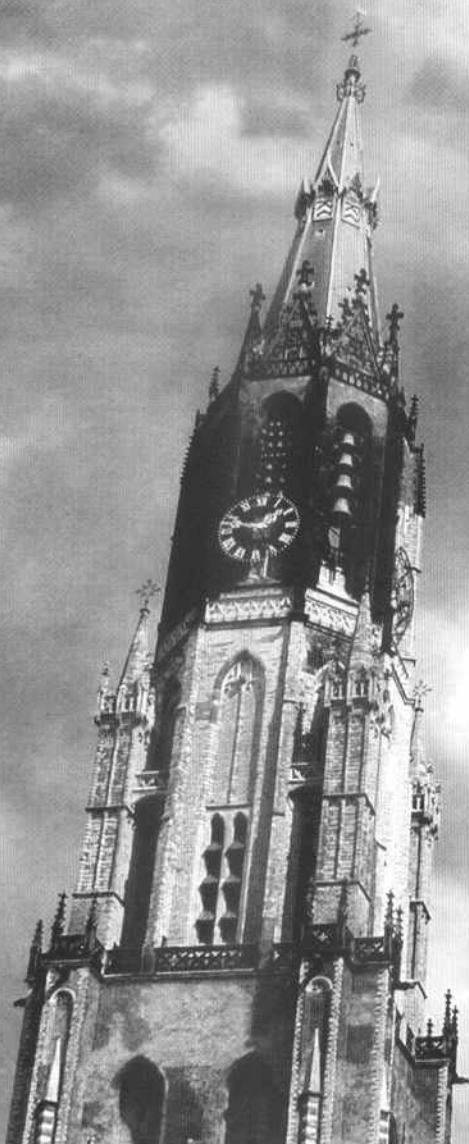

DE HERVORMDE VAAN

70e jaargang - No. 1 - januari 2010

Orgaan van de bond van Nederlandse Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

DE HERVORMDE VAAN
Orgaan van de Bond
van Ned. Hervormde
Mannenverenigingen
op Gereformeerde Grondslag

ISSN 0167 - 3564

www.hervormdemannenbond.nl

Versijnt maandelijks. Voor leden gratis.
Niet-leden € 12,50 per jaar.
Abonnementen lopen per kalenderjaar.
Opzeggen voor 1 december.

1e voorzitter: Ds. W. Westland
Oranjestraat 106, 2983 HV Ridderkerk
tel.: 0180 - 412477

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren
tel.: 0318 - 483717

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Amsterdamseweg 64, 6712 GK Ede
tel.: 0318 - 615597

2e secretaris: Dhr. M. Post
Edelmanlaan 8, 3903 XP Veenendaal
tel.: 0318 - 511355

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
tel.: 0348 - 551496

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
tel.: 0318 - 516930

Lid: Ds. E. de Mots
Hongaarseplein 14, 3252 AR Goedereede
tel.: 0187 - 493935

Lid: Ds. J.H. Lammers (Themadagen)
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
tel.: 0180 - 424636

Lid: Ds. A.D. Goijert (Redactie-adres)
Dorpsstraat 17, 3751 EM Bunschoten
tel.: 033 - 2982760

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
e-mail: info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)

Mutaties:
Schriftelijk melden aan het Bondsbureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Adres administratie:
Hervormd Bondsbureau,
Beatrixstraat 20a, 3862 DB Nijkerk
tel.: 033 - 2456699 fax: 033 - 2463322
e-mail: bondsbureau@filtnet.nl
Bankrekeningnr. 3778.71559 t.n.v.
Ned. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Inzenden kopij februari-nummer

De kopij voor het februari-nummer moet vóór
21 januari bij de drukker (info@boutdruk.nl) aanwezig zijn.

Woorden van Calvijn

De kerk is onze moeder

Het huis Gods, hetwelk is de gemeente des levenden Gods.

1 Timotheüs 3:15

God heeft deze schat aan de kerk toevertrouwd opdat het evangelie haar kracht zou hebben. Hij heeft herders en leraars gegeven (Ef. 4 : 11), door wie Hij Zijn volgelingen zou onderwijzen. En Hij heeft hen met gezag bekleed. Kortom, Hij heeft niets nagelaten wat de heilige eenstemmigheid ten opzichte van het geloof en de goede orde zou bevorderen. In het bijzonder heeft Hij de sacramenten ingesteld. Proefondervindelijk ervaren wij dat het zeer nuttige hulpmiddelen zijn om het geloof te voeden en te versterken...

God wil dat Zijn kinderen leden der kerk moeten zijn.

Daarmee beoogt Hij om hen door de zorg en dienst der kerk te voeden zolang zij zuigelingen en kinderen zijn. Maar Hij wil ook dat zij door haar moederlijke zorg geregeerd zullen worden, totdat zij opgegroeid zijn en eindelijk de eindpaal des geloofs bereiken. Want wat God samengevoegd heeft, mag de mens niet scheiden (Mark. 10 : 9): voor hen voor wie God een Vader is, moet de kerk dus ook een moeder zijn...

Er moet ook gelet worden op de verborgen verkiezing Gods en de inwendige roeping: Hij alleen weet wie de Zijne zijn. En Hij bewaart hen onder Zijn zegel, zoals Paulus zegt (2 Tim. 2 : 19). Zij dragen Zijn kentekenen waardoor zij van de verworpenen onderscheiden worden... Zijn verborgen verkiezing is het fundament der kerk...

Door de kerk als gemeenschap der heiligen te beschouwen, wordt de burgerlijke vrede – die toelaat dat een ieder zijn eigen bezittingen mag hebben – niet omvergoorpen. Maar er wordt gesproken van een gemeenschap, zoals Lukas het beschrijft: 'En de menigte van degenen, die geloofden, was één van hart en één ziel' (Hand. 4 : 32).

Inhoud

blz.

Woorden van Calvijn.....	2
Meditatie	3
Bijbelstudie O.T.	4
Bijbelstudie N.T.	7
Van de voorzitter	11
In the picture	12
Apostolische Geloofsbelijdenis	13
Organisatienieuws	15
Boekbesprekingen	15
Overlijdensberichten	16

Want Gij zijt de God mijns heils
Psalm 25: 5b

Hier is een bidder aan het woord. Met niet zomaar een gebed. Het is een gebed van boete. Dat woord geeft al aan dat de dichter het niet zo breed heeft. Dat blijkt ook uit allerlei zinsneden in de Psalm.

Vijanden die van vreugde opspringen. (vers 2)
Mensen die trouweloos handelen. (vers 3) Maar ook eigen zonden: *gedenk niet der zonden mijner jonkheid noch mijner overtredingen.* (vers 7)
Vergeef mijn ongerechtigheid, want die is groot. (vers 11) En zo zouden er nog meer dingen te noemen zijn!

Maar de dichter is geweldig bevoorrecht, gezegend te noemen zelfs. Weet u waarom? Hij heeft een Adres waar hij terecht kan. Eerlijk waar: het is fijn als we bij mensen terecht kunnen. Zeker in deze tijd van schrijnende eenzaamheid. Maar toch is er een hoger en beter Adres: *want Gij zijt de God mijns heils; U verwacht ik de ganse dag.*

Kijk, dat is een adres dat niet naar beneden wijst maar naar omhoog! *Gij!* En: *U!* Wie het na zou tellen in de gehele Psalm, komt heel veel van deze verwijzingen tegen. Het maakt ons meteen duidelijk van Wie David het in deze (ellendige) omstandigheden verwacht: van de HEERE alleen!

De eerste Psalmregel is daar al een bewijs van: *Tot U, o HEERE, hef ik mijn ziel op.* David is een kind van God. Man naar Gods hart. Hij kende de HEERE. Omdat Hij Zich aan hem had bekendgemaakt. En daarom kan David ook meer van Hem zeggen. Hij geeft namen aan God. Meerdere namen. We beperken ons tot de tekstwoorden. Letterlijk zegt David: *want Gij zijt mijn Heils-God.* Dat moeten we eigenlijk langzaam zeggen...ja...spellen! **H-E-I-L-S-G-O-D.** Dat is God vol van heil. Dat is God met een volheid van heil!

Wat zit dat vol! Wat is er een heil te verkrijgen bij God. Veel meer dan wij het aan het begin van het jaar toewensen: veel heil en zegen. Dat is dan maar schraal en dun.

Zo anders als in en bij de HEERE te vinden is. David weet uit ondervinding hoeveel. Hoe kan hij anders God zo aanspreken in zijn gebed? *Want Gij zijt de God mijns heils.* U bent mijn Heils-God! Hoe staan wij tegenover Deze God des heils?

Heil heeft met ons leven te maken. Nog beter is het om te zeggen met het **on**heil van ons leven. Temidden van die omstandigheden is David tot de HEERE gevluucht. Tot de *God van zijn heil.* Aan de ene kant speelden vijanden hem parten. Mensen die hem bijna het liefst stortten in het verderf. En aan de anderen kant spelen vooral zijn zonden op. En zonden brengen en geven ook niet anders dan **on**heil. Ze maken de verhouding met God stuk!

Sterker nog: de zonde heeft sinds de zondeval alleen nog maar **on**heil gebracht. Nood! Dat is te horen en te zien in menselijke relaties. In de dagelijkse ellende die via de media over ons wordt uitgegoten. Maar ook en allereerst het feit dat wij zijn afgevallen van de God des heils. We zoeken ons heil sinds jaar en dag al heel ergens anders. Is dat niet onze grootste nood?

David heeft God in die nood gevonden. Of beter: God heeft **h**em gevonden! Hij weet Wie God voor hem is. Namelijk de God van Wie hij heil verwacht. Ik heb heil en dat heb ik van Hem. Weer die vinger omhoog. David is er diep van overtuigd dat bij de HEERE alleen heil te vinden is. En dat het van Hem te verwachten is.

En wat is heil dan? Dat is dat de HEERE bevrijding geeft. Dat Hij ruimte schept. Dat Hij verlost een vergeeft. Ja, het is allesomvattend. Het strekt zich wijd uit. Het gaat tot de wortel. Tot de wortel van onze zondenschuld. Dit is het Adres waar elke zondaar kosteloos terecht kan en mag aankloppen om niet. Zou Hij bidders die het om zijn heil te doen is laten staan?

We zouden ook kunnen vertalen: *Want Gij zijt de God van mijn Jezus*. In Hem heeft God Zich bekendgemaakt als een God van heil. Als een God van volkomen zaligheid. Hij is de Redder. Hij redt van het verderf. Hij redt van de zonde. God is een **HeilsGod** in de Heere Jezus

Christus. Zie naar de kribbe. Zie naar het kruis. Overvloeiend heil!

Wie dát door het geloof mag zien, gaat ervan zingen:

Want Gij zijt mijn heil, o HEER',

'k Blijf U al den dag verwachten.

(Ps. 25: 2 ber.)

Bijbelstudie O.T.

Spreuken

Zondaars – de vreemde vrouw

Ds. E. DE MOTS

Gewaarschuwd

Er is een gezegde dat luidt: 'Een gewaarschuwd man telt voor twee.' Dit is iets dat wij voortdurend in het Spreukenboek tegenkomen. Vrijwel door heel dit Bijbelboek heen lezen wij van de waarschuwing voor zondaars in het algemeen en voor de zogenoemde 'vreemde vrouw' in het bijzonder. Meteen maar even voor de duidelijkheid: we moeten dat begrip zondaars (daarom ook zo geschreven) concreter opvatten dan hoe wij dit begrip zondaren kennen en/of gebruiken. Bij die laatste onder ons veelgebruikte uitdrukking, gaat het erom duidelijk te maken dat wij allemaal zondaren zijn. We bedoelen dan te zeggen: wij zijn doelmisseries, mensen die God niet zoeken en niet dienen. Mensen die van huis uit niet gericht zijn op Gods Naam en eer.

In Spreuken is het vaak - helemaal passend bij het karakter van het Bijbelboek - vooral die (ene) concrete zondaar. Personen die anderen zoeken te verleiden. Via rijkdom tot drankgebruik. Tot verleiding door de 'vreemde vrouw.' Kortom: het gaat bij zondaars om mensen die bewust de verkeerde weg (op)gaan en anderen op die weg proberen mee te lokken. In al hun doen en laten zijn ze erop uit anderen in het verderf te storten. Uiteraard - en daar zullen we ook op ingaan - heeft dit wel met een diepere dimensie te maken.

Vrouwen en afgoderij

De manier waarop Salomo over het onderwerp van deze zesde Bijbelstudie schrijft, laat ons wel iets zien. Hier is voortdurend een man aan het woord die van binnenuit weet waarover hij schrijft. Hij praat en schrijft uit 'ervaring.' Hij heeft er heel persoonlijk mee te maken gehad! Hij heeft zijn eigen hart leren kennen. Ik neem u even mee naar een gedeelte uit het boek Koningen: 1 Koningen 11: 1 t/m 8. In de Bijbel die ik gebruik staat daarboven: *Salomo's vrouwen en afgoderij*. We lezen daar van de vele vrouwen die Salomo had en vooral ook welke gevolgen dat heeft voor het dienen van de HEERE. Want al deze vrouwen, namen ook ieder hun afgoden mee. Het ging daarmee van kwaad tot erger in het leven van Salomo. Hij kon de HEERE niet meer in de ogen kijken, zijn hart was verdeeld. God wat en de afgoden wat. Om die reden vertoornde de HEERE Zich over hem. (1 Kon. 11: 9) U weet wellicht ook wat de directe gevolgen daarvan zijn geweest: het rijk van Salomo scheurde in tweeën!

Kind van God?!

Onlangs was dit gedeelte uit 1 Koningen ook aan de orde op catechisatie bij de 14-16 jarigen in Goedereede. Dit in verband met het eerste gebod: *Gij zult geen andere goden voor*

Mijn Aangezicht hebben. (Ex. 20: 3) Wat de meeste vragen opriep bij onze jongeren was het feit dat Salomo toch ook de HEERE vreesde? Ja, wandelde in de vreze des HEEREN? Betekent zijn naam ook niet 'beminde des HEEREN?' Hoe kan dit dan? Het was ook de eerste vraag in ons boekje bij bovengenoemd Bijbelgedeelte. Ik geef die even volledig weer: *In dit gedeelte wordt gesproken over de afgodendienst van koning Salomo. Hoe valt deze zonde te rijmen met het feit dat Salomo de Heere vreesde?*

Ik geef hier niet helemaal een antwoord op; in de vragen komt dat verder aan de orde. Maar dit heb ik er toen ook van gezegd: is Salomo daarmee niet iemand die heel goed weet waar hij over praat als hij het over de zonde/zondaars heeft? Is hij – later toch niet? – door schade en schande wijs geworden? Heeft hij niet heel goed gezien waar dit hem gebracht heeft? En ook: wie en wat hij meesleepte in zijn zondige praktijken?! Mag ik zeggen dat dit blijkt in zijn manier van schrijven over het onderwerp van deze Bijbelstudie? Aan de ene kant schildert hij dat bijna voor ogen. (Zo bijvoorbeeld Spr. 7: 5 e.v.) Aan de andere kant schrijft hij er vooral over in vermanende, zo u wilt: waarschuwende, aansporende, zin! Met het appèl vooral acht te geven op het gebod/de geboden des HEEREN. *Mijn zoon, bewaar mijn redenen, en leg mijn geboden bij u weg.* (Spr. 7: 1)

Wat me vooral is opgevallen: in heel veel spreuken waarschuwt hij juist voor een 'bepaalde groep' zondaars. Die van, wat Salomo noemt, 'de vreemde vrouw.' Of ook wel: zotte vrouw. Is het niet omdat hij 'uit ervaring' weet wat vooral deze zondaars met hem hebben gedaan? Nogmaals: leg o.a. 1 Koningen 11 er maar naast. Laat hij daarom ook niet heel indringend de tactieken, listen en bedriegerijen zien van deze zondaars? Schildert hij vooral op die momenten hun verleidingen niet breeduit?

Spreuken 1 vers 10

In Spreuken 1 schrijft Salomo 'zijn zonen' al zich niet in te laten met zondaars. *Mijn zoon! Indien de zondaars u aanlokken, bewillig niet!* Daarmee is de toon gezet voor de vele spreuken die dit onderwerp aangaan. We zouden het zelfs een hoofdspreuk kun-

nen noemen op dit gebied. De nadrukkelijke vermaning zich niet in te laten met de verleidingen van zondaars. Niet op hun pad te komen, niet met hen op de weg te wandelen. (Spr. 1: 15) Ze zijn er alleen maar op uit om te verlokken tot zonde. Iets dat trouwens al vanaf de eerste zonde in het paradijs, eigen is aan het werk van de satan. Immers: door verleiding zijn Adam en Eva bezweken voor de leugens van de satan en zijn de gevolgen niet te overzien geweest. Zijn er sindsdien niet vele voorbeelden te noemen van zondaars die duizenden, zo niet miljoenen, wisten aan te lokken en ten val te brengen? Kennen wij de namen niet van gelovigen, van Abraham tot Petrus, die bezweken zijn onder de macht en kracht van de verleiding? En daarmee van de boze?

Wat heeft het toegeven aan zondaars/de zonde al niet voortgebracht? En wat brengt het nog steeds niet teweeg? Het zal zeker een reden hebben dat de apostel Johannes in het verlengde van deze Spreuk schrijft: 'Kinderkens, dat u niemand verleide.' (1 Joh. 3: 7)

Zondaars – oorspronkelijke betekenis

Ik schreef het al: in de Spreuken gaat het nogal eens over de zondaren. Om na te lezen en eventueel te gebruiken bij de voorbereiding voor deze Bijbelstudie, wat voorbeelden.

Spr. 1: 10-19; 2: 12-20; 4: 14-19; 5 helemaal; 6: 24 e.v.; 7: 5 e.v. enz. enz. Vaak worden de(ze) zondaars in één adem genoemd met 'onverstandigen, spotters, dwazen, goddelozen, trouwelozen, mannen van geweld, verkeerden.' Salomo waarschuwt er dus niet alleen met nadruk voor maar typeert de zondaars ook. Aan alles is te lezen en te merken dat hij hun praktijken niet alleen doorziet maar ook hun kwalijke leven benoemt! En daarom roept hij elke keer ook zo indringend op om er afstand van te houden en vooral ook te nemen.

Wellicht weet u dat het Hebreeuws minimaal vier woorden kent voor zonde. Van de vier woorden die het meest frequent gebruikt worden in het OT, is dit een veelkomend woord in Spreuken: chatta(t). In het dagelijkse leven heeft dat alles te maken met een doel dat gemist wordt. Iemand blijft in gebreke: hij mislukt of verongelukt. Nu, daar gaat

het nu ook om bij dit woord in Spreuken: de mens die de door God gestelde orde niet in acht neemt. En daardoor komt hij verkeerd uit en zit hij er met zijn leven naast. En dat met alle vreselijke gevolgen van dien. Dit maakt Salomo wel duidelijk.

Ten tweede moeten we bij dit woord ook denken aan de nadruk die vooral gelegd wordt 'op wat gezien wordt, en niet zozeer op de innerlijke bedoelingen.' (J. Belder) Die blijven verborgen. Uiteraard spreekt dit de mens niet vrij maar geeft het des te meer het valse, gemene en verleidelijke van de zonde/zondaars aan... Salomo noemt deze verleiders dus goddelozen. Het zijn mensen die geen moment stil zitten maar er hun hoogst genoegen in vinden om anderen te verleiden. Ik citeer F. van Deursen: *Zij verleiden door allerlei woorden en daden, anderen. Dat is hun vermaak. Kwaad te doen is hun eigen, als slapen, eten en drinken. Zij offeren er hun nachtrust voor op. Zonder zondigen kunnen zij niet slapen. Ongerechtigheid is hun voedsel, de zonde hun vreugde.*

De vreemde vrouw

Is het niet terecht om te zeggen dat Salomo vooral waarschuwt voor dit type zondaar? Ik zet (globaal) de teksten weer even voor u op een rij die betrekking hebben op de vreemde vrouw: Spr. 2: 16 - 19; 5: 3 - 20; 6: 24 - 33; 7: 5 - 27; 9: 13 - 18; 11: 22; 22: 14; 23: 26 - 28; 30: 20.

Ik signaleer bij deze teksten dit in het Spreukenboek: waar het over de *vreemde (of: zotte, overspelige) vrouw* gaat, krijgt het brede aandacht van Salomo. Het is zelfs zo dat er spreuken achter elkaar (door geschreven) zijn, die beschrijven hoe de 'vreemde vrouw' te werk gaat. Hoe zij tot zonde wil brengen, hoe zij tracht te verleiden en te verlokken. Ten diepste gaat het hier om overspel en hoererij. Zonden die allemaal te maken hebben met het zevende gebod: *Gij zult niet echtbreken*. Uit de brede aandacht die in de Spreuken aan overspel wordt gegeven, blijkt dat deze zonde als erg gevaarlijk wordt beschouwd. Dezelfde gedachten komen we later ook tegen in meerdere brieven van de apostel Paulus. Zowel in de gemeenten van Korinthe als Efeze en anderen, waarschuwt de apostel tegen hoererij. (1 Kor. 6: 18, Gal. 5: 19, Ef. 5: 3 en 1 Th. 4: 3)

Het feit dat dit ook in het NT meerdere keren uitvoerig aan de orde komt, geeft iets aan. Allereerst dat deze zonden aan de gemeenten van Christus ook niet voorbijgaan. En het is al eerder geschreven: er zijn meerdere voorbeelden te noemen in de Bijbel van gelovigen die zich – op welke manier ook – aan deze zondaars/aan dit gebod te buiten gaan. Zou het, juist ook vanuit het Spreukenboek, geen signaal zijn om ook de zonde op dit gebied te onderkennen? Hebben we hier ook – misschien wel juist mannen – ons hart niet tegen? Een zwak voor zonden op seksueel gebied? Geeft het menigeen geen strijd? Juist ook in een samenleving waarin er geen taboes meer bestaan? Er wordt meer dan eens een 'stille' strijd gevoerd of er is sprake van een toppenverslaving. Een verslaving onder de toppen van het toetsenbord.....

Dat brengt ons meteen bij een tweede opmerking: juist ook deze zonden en zondaars ter harte te nemen! Dan denken we weer even aan de hoofdspreuk van dit onderwerp: Spreuken 1 vers 10. Er niet in bewilligen, er niet aan toegeven, het (indien mogelijk) niet zoeken. Nee, dat kan dan nooit iets zijn van onszelf. U moet dit *niet bewilligen* in het verband lezen van de vreze des HEEREN. Een mens vanuit zichzelf kan geen weerstand bieden tegen deze zondaars en welke trouwens dan ook. Het is zelfs zo dat we dat ook niet eens willen. Daarom is een hart nodig dat door Gods Geest de vreze des HEEREN heeft leren kennen en wijs gemaakt is tot zaligheid. Dat stelt Salomo in zijn Spreuken vaak ook tegenover de vreemde vrouw en andere zondaars: wijsheid, verstandig handelen. Luisteren naar de w(W)ijsheid, naar de geboden des HEEREN. En dan weer – u zult het inmiddels begrijpen – gedrenkt in de vreze des HEEREN.

Tot zonde gemaakt

Dat brengt ons tot slot bij Hem Die tot zonde, in dit verband: tot zondaar, is gemaakt: Jezus Christus. Ik maak deze Bijbelstudie klaar voor de Kerst: we belijden het dat Jezus Christus in de wereld kwam om zondaars zalig te maken. Mensen boven wie wij ons nooit kunnen verheffen – hetzelfde leeft ook in ons eigen hart. En het wonder is dat voor zondaars die anderen hebben verleid tot zonde, vergeving

is! Mag ik u een voorbeeld geven en is zij niet velen tot voorbeeld? Rachab, de hoer! Op wonderlijke wijze bewees de Heere deze verleidster genade. En zijn er zo niet meer namen te noemen? En dan denken we ook aan zondaars die op een ander gebied verleid hebben. (Zie de vragen).

Het geheim is de vleeswording van de Zoon van God: gekomen in gelijkheid van ons zondige vlees. Om ons te verlossen, te redden uit de diepste nood. Om welke zonde het dan ook gaat, Hij kan en wil ervan vrijko-

pen. In welke macht we ook gevangen zitten, Zijn macht is groot genoeg om ons ervan te verlossen. Wie zich niet laat verlossen maar blijvend toegeeft aan zondaars, zal het echter wel moeten horen: *Maar buiten zullen zijn de honden, en de tovenaars, en de hoereerders, en de doodslagers, en de afgodendienaars, en een iegelijk die de leugen liefheeft en doet.* (Openbaring 22: 15)

Maar wie het bij Hem zoekt in al zijn nood, doet nooit tevergeefs een beroep op Zijn genade!

Gespreksvragen:

1. Welke zondaren, in de betekenis zoals uitgelegd, worden door Salomo genoemd?
2. Waarom zou hij zo sterk waarschuwen tegen de *vreemde vrouw*?
3. Hoe kon Salomo komen tot zulke zonden/afgoderij. Betrek Rom. 7: 14 e.v. daarbij.
4. Lees de NT- genoemde teksten eens na: wat zeggen ze u over dit onderwerp?
5. Voor welke zondaren zouden we in onze tijd vooral dienen te waarschuwen?
6. Wat is/zijn de beste remedie tegen zondaren?

Bijbelstudie N.T.

Achteruitgang en terugval

Hebreeën 5 : 11-6 : eind

Ds. J. MULLER

De schrijver heeft in het voorafgaande gezegd dat de Heere Jezus Hogepriester is, naar de ordening van Melchizedek. Dit is een belangrijk thema van de brief. Maar de schrijver loopt tegen een dilemma aan. Als hij dit onderwerp wil uitleggen aan christenen met een Joodse achtergrond blijken zij weinig te begrijpen van het christelijke onderwijs vanuit het Oude Testament. Hij stuit op onkunde en andere problemen. Daarom gaat hij zijn hoorders vermanen en onderwijzen.

1. Het probleem van onkunde (5: 11-14)

De schrijver is er van overtuigd dat de onwetendheid bij de lezers voortkomt uit traagheid.

Hoe kan hij uitleggen wat het betekent dat Christus priester is naar de orde van Melchizedek, wanneer ze niet geïnteresseerd zijn in de christelijke leer? Hoe komt dat? Ze zijn traag geworden! We horen van hen dat ze

zich niet zo druk maken over het bestuderen van het Woord van God. Zij laten na om zich te zetten tot een regelmatige en nauwgezette studie van wat de Schriften leren.

In vers 12 worden de gevolgen van zo'n houding aangegeven. Ze hebben nog steeds onderwijs in de eerste beginselen nodig. Wat die eerste beginselen zijn horen we aan het begin van hoofdstuk 6. Wanneer je weigert je in te zetten aan nauwkeurige Schriftstudie om geestelijk onderwezen en gevoed te worden, dan blijf je als de kleine kinderen die melk nodig hebben, terwijl je nota bene volwassen bent. Zij zijn nog steeds christenen die hulp nodig hebben terwijl ze anderen al lang van dienst hadden kunnen zijn. Geestelijke onkunde betekent dat ze zich beroven van een dieper inzicht in de Schrift.

Door het gebrek aan kennis van het Woord van God, weten ze niet van Gods gedachten in allerlei ethische en geestelijke zaken. Zijn Woord is woord van gerechtigheid en zij die er door beheerst worden weten het goede van het kwade te onderscheiden.

Veel mensen komen in deze situatie van traagheid terecht, omdat ze niet de tijd nemen voor trouw onderwijs vanuit het Woord en de discipline veronachtzamen om getrouw Bijbelstudie te doen.

Een volgend probleem dient zich aan namelijk het probleem van onvolwassenheid. (6: 1-3)

Wanneer volwassenen in hun ontwikkeling en wat betreft hun kennis achterblijven, dan zit daar een probleem. Onkunde wat betreft God en goddelijke zaken, wat betreft het Woord leidt tot onvolwassenheid. Het is enorm belangrijk om de eerste beginselen van de woorden van God, van de christelijke leer, onderwezen te krijgen. We hebben te staan naar volwassenheid. Daarbij is een vast fundament belangrijk. Maar het is wel belangrijk om op het fundament verder te bouwen. Want het is toch bespottelijk als je alleen maar met het fundament bezig blijft (Calvijn). Wat is het fundament? Een aantal zaken worden genoemd:

1. Bekering van dode werken. De boodschap van bekering was een belangrijk onderdeel in de prediking van Johannes de Doper, van de Heere Jezus en van de apostelen. En is een boodschap die de Heere Jezus via de apostel Johannes

voor de kerk nog steeds van groot belang vindt (Openb. 2: 5.) Bekering van dode werken: breek met een godsdienst waarin de mens zijn eigen zaligheid werkt, zoals de Joden dachten.

2. Geloof in God. Bekering van de dode werken is één kant. De andere kant is: het geloof in God. Het is de bekering van en het geloof in. Bekering en geloof zijn onafscheidelijke elementen van de Evangelieprediking. Waarbij ik de dood in ga en Christus mijn leven wordt.
3. Van de leer der dopen (meervoud). Hiermee wil de schrijver de diepe zin van de doop benadrukken. Bekering en geloof zijn nauw verbonden met de doop. De doop geeft de overgang van het oude naar het nieuwe leven in Christus aan. Het feit, dat dopen hier in meervoud staat, klinkt tegen de achtergrond van de Joodse reinigingsbaden. Die reinigingsbaden zijn in Christus tot vervulling gekomen. Hij heeft de reiniging aangebracht en van die reiniging is de doop teken en zegel.
4. Van de oplegging van de handen. Een vorm die verbonden is met de gave van de Heilige Geest. Naast gewassen worden door Zijn bloed gaat het in het christenleven ook om de vernieuwende werking van Gods Geest in het leven.
5. Opstanding van de doden en van het eeuwig oordeel. Wezenlijk voor de christelijke hoop is de opstanding uit de doden en daarna de heerlijkheid. Alle doden zullen opstaan op de grote oordeelsdag. Zij die in Christus zijn ontvangen het eeuwige leven en zij die Hem verworpen hebben zullen voor eeuwig veroordeeld worden.

Dit zijn fundamentele beginselen die de basis vormen van de christelijke leer. Gefundeerd op dit fundament is het nodig om op te groeien in genade en kennis van de Heere Jezus Christus.

Het probleem van afval (6: 4-8)

Geestelijke onkunde en geestelijke onvolwassenheid leiden tot grote problemen in de kerk. Sommigen van de hoorders, hadden een goede start, een indrukwekkend begin gemaakt, maar ze zijn nu afvallig geworden.

De schrijver gaat nu iets zeggen over hen die niet alleen doorgeloeid zijn, of afgeweken, maar ze zijn met een verhard hart actieve tegenstanders van de weg en het werk van Christus geworden. In de beschrijving van deze afvalligen worden drie kenmerken gegeven: ze verachten Gods gaven, ze verwerpen Gods Zoon en ze verspelen Gods zegen.

Voordat ze afvielen hebben ze Gods hemelse gave ontvangen. Ze hadden Gods licht in hun leven ontvangen. Ze waren wonderlijk en genadig verlicht geweest. Het heldere licht van Christus' aanwezigheid had in hun harten en levens geschinen. Keren ze nu terug naar de duisternis en kiezen ze voor een weg zonder Christus? Ze hadden ook de rijkdom van de hemelse gave gesmaakt. Ze hebben de waarde en de kracht van het Evangelie ervaren in hun leven. Eens hebben ze zich verheugd in Gods goedheid, nu kunnen ze het alleen maar verachten. Wat is het verschrikkelijk moeilijk voor iemand die eenmaal de geestelijke smaak verloren heeft, om tot bekering te komen.

Verder zijn ze de Heilige Geest deelachtig geworden. Wanneer we tot Christus worden gebracht dan hebben we gemeenschap met Hem door het geloof. Werk van de Geest.

Dankzij Gods goedheid hadden ze de Heilige Geest ontvangen, deelden ze in het werk van de Geest, en deelden ze in Zijn gaven. Maar nu is er een krachtig en sterk ontkennen van de Geest der genade. Ze doen Hem smaadheid aan. (10: 29). In het verleden hebben ze het goede woord van God gesmaakt. Het Woord had kracht gedaan in hun leven. En nu hebben ze die rijke schatten verworpen. Het was volgens Petrus voor zulke opstandige afvalligen beter geweest dat ze de weg der gerechtigheid niet gekend hadden (2 Petrus 2: 21).

Deze brief zegt dat het zo goed als onmogelijk is om zulke mensen tot bekering te bewegen als ze afvallig zijn geworden. Huiveringwekkend.

Ze hebben Christus' weg verlaten, Zijn waarheid veracht. Waar deze vijandschap tegen Christus wordt vastgehouden, is ware bekering niet mogelijk.

Afval van deze soort bewerkt een geestelijk inzinken.

God heeft gezworen om de zonden te vergeven van hen die zich waarachtig bekeren, maar de Schrift en ervaring tonen ons dat het

voor mensen mogelijk is om in een staat te komen waarin ze zich niet langer zullen bekeren, nadat ze eens verlicht waren.

Eens, hebben ze Zich tot het kruis gekeerd en voor hun schuld vergeving gevonden te wonderlijk om te zeggen. Zoals de eerste volgelingen getuigden ze van de Heere Jezus dat Hij hun Zaligmaker en Heere was. Maar nu veroordelen ze Hem en maken Hem openlijk te schande, zoals de goddeloze menigte dat deed bij Zijn kruisiging. Vers 6 geeft de ernst van de situatie aan. Ze kruisigen de Zoon van God opnieuw. Zij maken Hem te schande, door Diegene openlijk te verwerpen, Die Zijn leven tot hun verlossing heeft gegeven. Ze hebben Hem veracht en niet geacht.

Dit gedeelte wordt nu afgesloten met een indringende waarschuwing. Die wordt verwoord met een gelijkenis uit het landbouwen, die de lezers confronteert om een keuze te maken.

De gedachte is dat het land, zowel goed als slecht land, beide regen hebben ontvangen. Zo hebben de oprechte en de afvallige beiden de zegeningen van God ontvangen. Maar de ene brengt bekwaam kruid voort en de ander alleen maar doornen en distelen. Daar waar het kruid opkomt, beantwoordt de akker aan zijn doel. Ja, er is zelfs sprake van voortgaande zegen in het leven, wanneer het Woord vrucht draagt.

Maar waar het leven doornen en distelen voortbrengt, daar wordt de vloek ontvangen en wacht het uiteindelijke oordeel van verbranding. Indringende waarschuwing voor ons allen.

'Laten we verstaan dat onze verantwoordelijkheid groeit, naarmate wij meer met het Evangelie in aanraking komen' (J. Overduin)

Toch nog niet te laat (9-20)

Na ernstige en indringende woorden die geklonken hebben, is het de liefde die hem drijft.

Dit wil hij heel duidelijk gezegd hebben. Hij spreekt uit liefde. En ook: dat het er niet hopeloos voorstaat.

Wij verzekeren ons van u betere dingen. Waarom? God is niet onrechtvaardig. Op God kun je aan. Hij laat Zijn werk niet varen. Hij ziet ondanks de traagheid toch betere dingen. Het is hun arbeid der liefde. Aan God en de naas-

te bewezen. Hopeloos is het niet helemaal. Maar wij begeren dat een ieder van u dezelfde ijver bewijze tot de volle verzekerdheid van de hoop, tot het einde toe. Het is zo belangrijk dat de hoop weer levend wordt. Kom toch tot de volle verzekerdheid der hoop. Wil de hoop levend zijn, dan is geloofsoefening nodig. Gericht op Christus en Zijn werk.

Abraham dient als voorbeeld. Een man die leefde uit de hoop in moeilijke situaties. En in geloof en met geduld heeft hij Gods beloften in vervulling zien gaan. Hij heeft de belofte verkregen. De belofte van zegen en van verenigvuldiging. Hij ontvangt na vele jaren een zoon! Met God kwam Abraham niet bedrogen uit. God heeft Zijn Woord gehouden. Wordt dan toch niet ongelovig, moedeloos en afvallig. Maar blijf de Heere verwachten.

Want God is getrouw (16-20)

De verzen die nu volgen willen het geloof en de hoop in God versterken.

Gelovigen vertrouwen op Gods Woord, op Gods natuur, op Gods Zoon.

Alle drie zijn betrouwbaar.

a. Het betrouwbare Woord van God.

Een mens maakt een belofte, maar hoe weet ik dat hij die zal houden? Soms bevestigen ze hun woord met een eed. De eeuwen door heeft God Zijn volk beloften gedaan om hun zwakke geloof te versterken. Hij heeft hen

Zijn belofte gegeven en die bevestigd met een eed.

God zweert bij Zichzelf.

b. De betrouwbare natuur van God.

Het heeft geen inhoud wanneer een onbetrouwbaar persoon een belofte of een eed zweert.

De woorden zijn leeg en zonder waarde. Maar God zwoer bij Zichzelf en zal niet teleurstellen. Hij verandert niet. God is een Man van Zijn Woord, Die niet liegen kan.

c. De betrouwbare Zoon van God.

De gelovigen behoren niet bij deze wereld. Net als Abraham zijn ze vreemdelingen. De hoop is voorgesteld. Die is als een zeker en vast anker. Het symbool zou dit worden de eerste eeuwen voor de christen.

Het anker van de christen vindt de vaste grond achter het voorhangsel. In dat wat Christus heeft gedaan. In Zijn verzoeningswerk. Hij is als Voorloper achter dat voorhangsel gegaan. Als Verkenner letterlijk. Christus is de gelovigen voor gegaan. Hij heeft de weg naar de heerlijkheid bereid voor een dier die in Hem gelooft. De weg heeft Hij geopend met Zijn offer. Op grond van dat offer is er hoop. Met zo'n vast en zeker anker hier en met zo'n Voorloper daar in de heerlijkheid, hoeven we niet te vrezen en komen we niet teleurgesteld uit. Zo is Christus voor eeuwig onze Hogepriester, Die ons in verzoende gemeenschap brengt met God.

Gespreksvragen:

1. De schrijver moet constateren dat er traagheid is in het horen naar Gods Woord. Waar leidt deze houding toe? Geestelijke luiheid of traagheid, het is een probleem van alle dagen. Hoe denkt u daarover?
2. Wat is vast voedsel in de prediking voor u? Deel dit met elkaar.
3. Kunnen we onze zaligheid verliezen? Oftewel is er een afval der heiligen mogelijk? Hoe kijkt u tegen christenen aan die heel actief waren in de kerk en nu de kerk vaarwel hebben gezegd?
4. De verzen 4 tot en met 8 worden ook in verband gebracht met de zonde tegen de Heilige Geest. Leg dat eens uit.
5. Om minder traag te zijn, zijn voorbeelden belangrijk. (Hier wordt Abraham ten voorbeeld gesteld) Wilt u eens overdenken wie u geïnspireerd hebben in het volgen van de Heere Jezus Christus? Wat is het wat u zo bemoedigend vond in hun leven?
6. Op welke manier bemoedigen de verzen 16-20 ons eigen geloof en sporen de verzen ons aan tot hoop? Op welke manier is de christelijke hoop een anker? Waar is ze op gebaseerd?

Van de voorzitter...

Ds. W. WESTLAND

Gods Zegen

We hebben weer een nieuw jaar uit Gods hand ontvangen: 2010. De Heere geeft ons dit jaar niet zomaar. In de tijd, die we krijgen, ligt een opdracht. Ook in dit nieuwe jaar worden we geroepen om de Heere te dienen en te leven tot Zijn eer: Hem liefhebben boven alles, en onze naaste liefhebben als onszelf. Wie eerlijk gemaakt is door de Heilige Geest, weet dat we daar uit onszelf niets van terecht brengen. Wij hebben de Heere Jezus nodig als de Bron om uit te leven. Wij hebben Zijn zegen nodig over al onze plannen en activiteiten in het nieuwe jaar. Daarom, laten we biddend omhoog zien naar Jezus Christus, de Overste Leidsman en Voleinder van ons geloof. Levend uit Christus, met Christus en voor Christus zal het werkelijk een gezegend jaar zijn. Dat wensen we elkaar dan ook van harte toe!

Bestuursverkiezing

Op de Huishoudelijke vergadering van D.V. 10 april vindt de bestuursverkiezing plaats. Deze keer zijn aftredend en herkiesbaar: Dhr. J. van Capelleveen, ds. J. van Dijk en ds. A.D. Goijert. Zij hebben zich bereid verklaard om ook in de komende tijd zich in te zetten voor onze Mannenbond. Daar zijn we uiteraard blij mee. Maar volgens onze statuten moeten wij een dubbeltal stellen. Daarom stellen wij de volgende dubbeltallen aan u voor:

- 1) Dhr. J. van Capelleveen, herkiesbaar
Dhr. C.D. Groenendijk
te Ridderkerk-Drievliet
- 2) Ds. J. van Dijk, herkiesbaar
Ds. H.M. Burggraaf te Nieuwer ter Aa
- 3) Ds. A.D. Goijert, herkiesbaar
Ds. M. van der Zwan te Westbroek.

Bij deze namen hebben we gelet op mannen, die bij onze verenigingen betrokken zijn. Volgens art. 11 lid 3 van onze statuten heeft elke aangesloten vereniging het recht om aan de voorgedragen dubbeltallen namen toe te voegen. Dit dient te gebeuren door een schriftelijke opgave, uiterlijk 2 maanden voor de bovengenoemde vergadering. De voorgedragen kandidaat moet lid zijn van een aangesloten mannenvereniging en vooraf schriftelijk verklaren met de kandidaatstelling akkoord te gaan.

Informatie

Rond het verschijnen van dit nummer ontvangt elke vereniging een brief van het Bonds bureau. Het gaat om exacte informatie over uw vereniging. Eerder werd dat een „beschrijvingsbrief” genoemd.

Het is van groot belang, dat u deze vragenlijst invult en terugstuurt. Zo krijgt onze administratie en ook ons bestuur een goed inzicht in het reilen en zeilen van onze verenigingen. Stuur deze vragenlijst zo snel mogelijk terug, zodat we u straks niet behoeven te vragen, waar de brief blijft. We rekenen op de medewerking van u allen. Bij voorbaat onze dank.

Tenslotte

Een hartelijke groet aan u allen, mede namens de andere bestuursleden.

In the picture

Oerhervormd

Ds. P.J. TEEUW

Ik kwam dit woord tegen in het boek van drs. P.J. Vergunst: 'Dienst van mensen, een dwarsdoorsnede van een generatie hervormd-gereformeerde predikanten'.

Misschien dat sommige lezers dit boek ook al gelezen hebben. In het gesprek dat Vergunst hield met ds. H. Visser liet deze laatste bovenstaand begrip vallen. Oerhervormd. Toen moest ik denken aan wat tegen ons, mijn broers en ondergetekende ook wel eens gezegd wordt: 'Jullie komen uit een door en door hervormd gezin'. Of een ander zegt wel eens: 'Jullie vader is hervormd in hart en nieren'. Oerhervormd. Maar wat wordt hiermee dan toch bedoeld?

Toen de Hervormde Kerk nog bestond kon je zeggen: het zal wel te maken hebben met liefde tot die kerk. Maar nu de Hervormde Kerk is voortgezet in de Protestantse Kerk in Nederland, wat houdt dan dit 'hervormd-zijn' nog in? Wat wordt hiermee bedoeld? Op zich is dit, denk ik, beter aan te voelen, dan te omschrijven.

Betekent dit 'hervormd-zijn', dat je lid bent van de Gereformeerde Bond? Dat behoeft echt niet. 'Oerhervormd-zijn' valt niet samen met een lidmaatschap van één van de modaliteiten in de kerk. Er zijn Gereformeerde Bonders, die niet echt hervormd zijn, en Confessionelen, die het wel zijn, om maar wat te noemen.

Heeft de gezangenkwesie er soms mee te maken? Of voorliefde voor de Statenvertaling? Ook niet.

Heeft het soms te maken met het niet mee kunnen gaan met het 'afscheidingsdenken'? Ik denk wel, dat dit een aspect is van het 'oerhervormd-zijn'. 'Echt hervormden' hebben zich nooit van de kerk der vaders durven afscheiden. Zij interpreteren de visie van Calvijn als: je mag je pas afscheiden als er voor de rechte prediking en rechte bediening

van de sacramenten geen plaats meer is in de kerk. Deze plaats is er ook in de PKN gebleven. Er is zelfs gevraagd om er toch in te blijven. 'Echt hervormden' zien in afscheidingen geen oplossing, want het is onder het oordeel van God vandaan lopen.

Maar 'echt hervormden' hebben er, aan de andere kant, ook geen behoefte aan om zich tegen afgescheidenen af te zetten. Onder hen bevinden zich juist veel geestelijke vrienden. Want droeg de Hervormde Kerk niet schuld aan het ontstaan van afgescheiden kerken?

'Echt hervormden' zijn ook niet zo activistisch ingesteld, zoals A. Kuyper dat was. Al bemerk je ook onder hervormd-gereformeerden activistische trekken. Dat 'kuyperiaanse' is blijkbaar toch met een organisatievorm binnen de kerk gegeven. In ieder geval ligt dat gevaar op de loer. Maar goed, 'echt hervormden' voelen zich meer thuis bij degenen, die van harte zingen: 'Schoon 'k arm ben en elendig, denkt God aan mij bestendig', dan bij de 'Voorwaarts christen-zangers'.

Wat betekent dit 'oerhervormd-zijn'? Het betekent, denk ik, niet, dat men zich zo breed mogelijk opstelt in de PKN, met terzijdestelling van gereformeerde principes, zodat je met iedereen door dezelfde deur kunt. Zo word je kleurloos. Maar 'echt hervormden' hebben juist de begeerte om in het midden van de kerk te staan, maar dan op basis van Schrift en belijdenis, om zo een helder geluid te laten horen. Daarom heeft een 'echt hervormde' ook moeite met de verzuiling. Aan de ene kant heeft de verzuiling positief gewerkt en hervormden maken er ook gebruik van, denk aan het reformatische onderwijs, maar aan de andere kant, voelt een 'echt hervormde' zich hierbij ook niet helemaal lekker. Dat is vaak de lastige positie van 'echt hervormden'. Zij zoeken de breedte, het volk.

Ik denk dat we nu wat meer in de buurt komen van het 'oerhervormd-zijn'. Het is te wil-

len staan en blijven in een 'volkskerk', maar om daarin op te komen voor het Woord van de Heere en de inhoud van de gereformeerde belijdenissen. Het is het verlangen van een 'echt hervormde', dat de gereformeerde prediking op elke kansel in de 'volkskerk' gehoord wordt. In het gesprek met dr. W. Balke, in het bovengenoemde boek van Vergunst, las ik het zó: 'Bij mijn grootvader kwam Hoedemaker over de vloer. Iets van diens visie werd ons meegegeven: dat het om de hele kerk en het hele volk gaat, en dat zolang God niet uit de kerk geweken is, wij daar ook moeten blijven om onze roeping te vervullen'. Dit heeft te maken met 'oerhervormd-zijn'.

Wat is 'echt hervormd-zijn'? Onlangs las ik nog eens het mooie boek van dr. G.A. Wumkes 'Het Friese reveil in portretten'. Daarin staat ook een schets over het leven van ds. Lucas Fockens. Ik las daarin: 'Nadat Fockens in de plaats Windeweer, zes jaar had

gearbeid, nam hij het beroep naar Ruinen in Drente aan, waar hij ook niet lang geweest is.

In 1798 stond hij al in Grijpskerk. Daar kreeg zijn geestelijk leven diepe wortels omdat hij er verschillende godzalige mensen vond, die hun predikant opdroegen aan God in het gebed. Zij baden dat hij een trouwe zieleherder mocht zijn, niet alleen een kenner van de Schrift, maar ook van zijn eigen hart, die niet alleen Bijbels-rechtzinnig, maar ook geestelijk en uit ondervinding mocht preken'. Toen ik dit las, dacht ik: Deze mensen in Grijpskerk waren nu 'oer-hervormde mensen'. Ze maakten zich niet druk over liturgische vernieuwingen of over het charisma van de predikant, maar zij wilden in hun dorpskerk een predikant, die Schriftuurlijk preekte, met een bevindelijke gloed. Zou dat niet het verlangen zijn van 'oer-hervormden'? Maar hoevele zijn er nog die dit verlangen? En dat op elke kansel in de PKN? Of is dit nostalgie?

De Apostolische Geloofsbelijdenis

„Die ontvangen is van de Heilige Geest, geboren uit de maagd Maria“ (artikel 3)

Ds. A.D. GOIJERT

Ook dit geloofsartikel is mooi uitgelegd in onze Heidelbergse Catechismus en wel in Zondag 14, vraag en antwoord 35. We hebben de Kerstdagen pas achter de rug en we zijn in Schriftlezing en prediking weer bepaald bij de geboorte van onze Heere Jezus Christus. Hij zocht ons op waar wij waren. In onze nood en dood. Hij is naast ons komen staan. Hij stak Zijn voeten onder onze tafel. Daar denken we, als het goed is, niet slechts eind december aan, maar het hele jaar. Het is het eerste heilsfeit. "Wat een fundament is voor een huis, dat zijn de heilsfeiten voor het geloof" (H.Visser). Het is ook een heilgeheim. Haal je het geheim er uit, dan ook het heil. Een geheim, een wonder. Wie van wonderen niet weten wil, heeft hier niets te zoeken. Daarom zingen we: "Komt verwondert u, hier mensen". Elke geboorte is een wonder. Met al onze kennis moeten we toch blijven

zeggen, dat de wording, groei en geboorte van nieuw leven geweldige wonderen zijn. Hier gaat het over een nog groter wonder, de menswording van Gods Zoon!

Gelukkig wordt ons niet gevraagd: "Begrijp je het?" Wel: "Geloof je het?" "Alleen het geloof buigt voor de ontvangenis en de maagdelijke geboorte. Aan dit mysterie hangt wel onze zaligheid" (J. van Sliedregt) Wij kunnen het geloven, omdat de Schrift het ons meedeelt en de Schrift is Gods Woord. Dat is de waarheid. Daar heeft Zondag 14 het ook vandaan. Zie alle teksten onder ook deze zondag! Niet te begrijpen dus, wel te aanbidden. Doen we dat ook?

Uit het antwoord leren we het volgende. Tweemaal gaat het over eeuwig. Jezus is de eeuwige Zoon van God, Die eeuwig God is en blijft. Het brengt ons bij de drie-eenheid. Het gaat op Kerstfeest niet alleen over Jezus. We

gaan terug naar de eeuwigheid en de Geest kwam er ook aan te pas. Kerstfeest is een werk van de Vader (Hij zond), van de Zoon (Hij kwam) en van de Geest (door Zijn werking) Er was helemaal niets van de mens bij. Wat geschied is, was helemaal Gods werk.

Dan valt ons het woordje "waar(achtig)" op. Gods eeuwige Zoon is Zelf ook God, eeuwig, dat is en blijft Hij. Van eeuwigheid tot eeuwigheid. (Ps 90 : 2). Hij is tegelijk ook waar Mens. Uit het ware zaad van David. Driemaal waar. Waar is echt, waarheid. Echt God en echt Mens. Helemaal. Geen schijn. Geen tussenwezen, minder dan God en meer dan een mens. Geen engel. Niet dat Hij op God of mens leek. Hij was het en Hij is het. God uit God. Met Zijn geboorte is het aantal mensen op aarde met een toegenomen.

De Zoon nam de menselijke natuur aan. Hij wilde komen (Ps. 40) en geboren worden en Zijn werk komen doen. Het was Zijn daad, anders dus dan bij alle andere geboorten. Het gaan liggen in de kribbe is een even grote en bewuste liefdesdaad van de Heiland als het hangen aan het kruis. Zonder kribbe geen kruis. Over de kribbe lag de schaduw van het kruis. Hij wist wat Hij deed, wat Hem te wachten stond. Hij schrok niet terug voor de consequenties van Zijn menswording. Wat moest Hij diep gaan, lees Filip 2. Hij kreeg er geen spijt van. Nooit heeft Hij Zijn geboortuur vervloekt zoals Job.

God en Mens, wie kan er bij? Belangrijk om te zeggen wat het niet is: God is in een Mens veranderd. Hij bleef wie Hij was: God. Hij werd wat Hij niet was: Mens. Het woord "aangenomen" bevat de kern van het belijden van de Menswording van de Zoon. Hij nam de ware menselijke natuur aan uit het vlees en bloed van Maria. Hij is het beloofde Zaad van de vrouw (Gen 3 : 15). Geworden uit een vrouw, onder de Wet. (Gal 4:4) Hij was de vrucht in de schoot van Maria, Die er op Gods tijd uit kwam.

Geboren in barenssmart, de mensen in alles gelijk. Zoals bij ons: mijn moeder en mijn kind. Onder moeders hart en aan moeders borst, verzorgd, opgegroeid, alle fases doorlopen tot volwassen man.

Een nazaat van David. Alles naar de Schriften, zie o.a. 2 Sam. 7 : 12-16; Psalm 132 en Jes. 11 : 1. Geboren in de stad van David, Bethlehem in Efratha, Micha 5 : 1. Uit de stam van Juda. Met Joods bloed en Joods ui-

terlijk (Joh. 4 : 9) en Joods volksgevoel. Hij heeft Zich aan dit volk door banden van lief en leed bijzonder verbonden gevoeld. De Joden zijn speciaal Zijn broeders en zusters, of ze het willen (weten) of niet. De zaligheid is uit de Joden. Hij kwam in de eerste plaats tot Zijn volk, maar, helaas, de Zijnen hebben Hem niet aangenomen (Joh. 1 : 11).

Dat Jezus echt Mens was, lezen we in het Evangelie. Hij was vatbaar voor verdriet, angst en pijn en noem alles maar op. Alle menselijke zwakheid, zie art. 18 NGB.

Niets menselijks was Hem vreemd. Daarom kan Hij ons ook goed begrijpen. Hij heeft het allemaal Zelf meegemaakt.

Wonderlijk is het allemaal wel. Hij doet ook die Naam uit Jes. 9 : 5 eer aan. Zonder aardse, natuurlijke vader. Hij kende Zijn ouders voor ze Hem kenden. De Schepper Die een scep-sel werd.

Ons in alles gelijk? Behalve de zonde. Toch verschil! Hij heeft nooit zonde gedaan, wel werd Hij tot zonde gemaakt. Hij deed ze niet, had ze wel. Niet van binnenuit, maar van buitenaf. Die van ons. "Mijn zonde", zegt antw. 36. Daar heb je de Heilige Geest voor nodig om dat te ontdekken. "Hij is de grote uitzondering van heel het menselijk geslacht. Daarom kan Hij alleen onze Verlosser zijn" (Van Ruler).

Maria is maagd als zij Jezus ontvangt. Vervulling van Jes. 7 : 14. God maakt het onmogelijke mogelijk, Luc. 1 : 37. Maria was een gewoon mens, zoals wij. Niet onbevlekt ontvangen, niet zondeloos geleefd, niet altijd maagd gebleven, niet ten hemel gevaren, niet de koningin van de hemel, geen medeverlosseres. Van al die zaken lezen we niets in de Schrift. Wel dat deze moeder haar eigen Kind nodig had als haar Zaligmaker. Dat zegt alles! Hoe die maagdelijke geboorte dan in zijn werk ging? Wij weten alleen dit: ontvangen van de Heilige Geest. Dat is ons genoeg. De ontvangst van de Geest is bemiddelende werking, Hij nam het initiatief, Matth. 1 : 20 en Luc. 1 : 35. Wij belijden: ontvangen van, niet uit de Geest. Dan zou er nl. iets uit het wezen van God in Maria zijn ingestort en daaruit zou dan Jezus zijn ontstaan. God, de Heilige Geest, nam niet de plaats in van een man! Er was geen sprake van samenwerking tussen God en mens. Een ontvangst zonder ons, maar wel voor ons. Voor ons bestemd. De Geest kwam er op een heel bijzon-

dere, voor ons onbegrijpelijke manier aan te pas. "Hij deed dat door te spreken, te bevelen, te zegenen". (Van Ruler) Zo vormde de Heilige Geest in Maria de menselijke natuur van Gods eniggeboren, geliefde Zoon.

Zelfs de engelen konden er niet bij (1 Petrus 1 : 12). Hij was Gods onuitsprekelijke Gave. Aan een wereld verloren in schuld. Zalig wie het, door genade, geloven mag.

Gespreksvragen:

1. Waarom is de geboorte van Jezus de eerste stap van Zijn vernedering, daar wij toch spreken van Kerst-feest?
2. Welke betekenis heeft het, dat Jezus een Jood was?
3. "Wij mogen de menselijke eigenschappen van Christus niet vergoddelijken en de Goddelijke niet vermenselijken" (Van Sliedregt). Hoe is dat mogelijk?
4. Waarom is geloof in de maagdelijke geboorte noodzakelijk en onopgeefbaar?
5. Wat zit er achter dat de RKK gelooft dat Maria altijd maagd gebleven is?
6. Gods Zoon verscheen in ons vernederd vlees, hoe kunnen wij Hem dan toch in heerlijkheid zien? (Joh. 1 : 14)
7. Bespreek het nut van dit geloofsartikel voor ons. (Zie vr./antw. 36 H.C.)

Organisatienieuws

Wijzigingen adresboekje 2008

De volgende wijzigingen hebben plaats gevonden:

- 1) De M.V. 'de Heere is onze Banier' te Brandwijk (blz. 3) heeft een nieuw bestuur gekregen. Voorzitter is dhr. K. Kortlever, Damseweg 22, 2974 VB Brandwijk; secretaris is dhr. J. Korevaar, Damseweg 44, 2974 VB Brandwijk en penningmeester is dhr. A.D. Mourik, Brandwijksedijk 11, 2974 LB Brandwijk.
- 2) De M.V. 'Onderzoekt de Schriften' te Hasselt (blz. 28) heeft een nieuwe voorzitter: dhr. J. Pierik, Glinthuisweg 33, 8061 PN Hasselt.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,
Ds J van Dijk, secr.
e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl

Vakantiewerk Alleenstaanden

Als er één man over de 'drempel' is volgen er meer, zo bleek in de zomer van 2009. Meerdere mannen zijn met de vakantieweken voor alleenstaanden, welke georganiseerd worden door de Bond van Hervormde Vrouwenverenigingen, meegeweest. Men heeft het heel positief ervaren.

Ook dit jaar bieden we weer alleenstaande mannen en vrouwen gelegenheid om op vakantie te gaan. Onder leiding van een predikant en andere stafleden kunt u er eens een week helemaal uit. De Bijbel staat centraal, zodat u niet alleen uitrust maar ook bemoedigd wordt door gezamenlijke kerkgang, gesprek, zang, avondsluitingen en bijbelstudie. Er is volop ruimte voor ontspanning en

gezelligheid, een wandeling of fietstocht. De week is geheel verzorgd en het vakantieverblijf is uitstekend van kwaliteit. Mogen we u, D.V., begroeten? Voor onze gasten geldt dat zij zich helemaal zelfstandig kunnen verzorgen.

Wij bieden u de keuze uit de volgende mogelijkheden:

D.V. 3 – 10 juli 2010

„Het Brandpunt" te Doorn

D.V. 17 – 24 juli 2010

„De Bosrand" te Ede

D.V. 7 – 14 augustus 2010

„t Hof van Putten" te Putten

Voor inlichtingen, een folder van onze vakantieweken en aanmelding kunt u terecht bij: mevr. A. Bouma-Groothuis, tel.: 038-3325993
www.hervormdevrouwenbond.nl.

Boekbesprekingen

Ds. J.H. Velema, emeritus predikant van de Chr. Gerf. Kerken en oud-voorzitter van de EO gaf jarenlang op de zaterdagmorgen via de radio antwoorden op levens- en geloofsvragen van de luisteraars in de rubriek "Vragen naar de weg." De meeste uitzendingen 800 van de 1100 zijn door een plaatsgenoot opgenomen op cassettebandjes en zijn na digitalisering met toestemming van de EO nu via internet te beluisteren of te downloaden om op een later tijdstip te beluisteren of te bewaren. Hieraan zijn geen enkele onkosten verbonden, want het enige doel is, dat ook na het overlijden van ds. J.H. Velema deze antwoorden tot lering, geestelijke steun, vertroosting, zegen en bemoediging mogen zijn. In zijn laatste uitzending, getiteld "Zwanenzang" is het indrukwekkende afscheid van deze vragen beantwoording te beluiste-

ren. Het adres luidt: www.vragenaardeweg.nl.
Van harte aanbevolen aan al onze leden van de M.V.
M. Post

Ds. K. Visser: "De brief van Judas".
Uitgeverij: de Banier, Apeldoorn.
Gebonden, 64 pag. Prijs € 12,90.

In de serie "Aan u geschreven" is dit boekje onlangs verschenen. Uitgeverij De Banier is hiermee gestart om de actuele inhoud van de brieven van Paulus en anderen onder de aandacht te brengen. Enkele predikanten uit de gereformeerde gezindte zijn bereid gevonden de brieven op een eenvoudige manier te behandelen. In een achttal hoofdstukken wordt de tekst van het Bijbelboek, 25 verzen, besproken. De apostel Judas heeft zijn brief geschreven om gelovigen aan te sporen tot standvastigheid, zijn oproep tot waakzaamheid is geen loze kreet. Er zijn namelijk nogal wat dwaalleraars en spotters die christenen willen verleiden.

Ds. K. Visser legt tekst voor tekst uit, citaten uit de kanttekeningen van de Statenvertaling zijn hem tot steun geweest bij de bestudering. Ook dit boekje is bestemd voor de gezinnen, voor persoonlijk Schriftonderzoek en voor verenigingen. Kortom voor elk die zich in het Bijbelboek Judas wil verdiepen is dit een heldere uitgave.

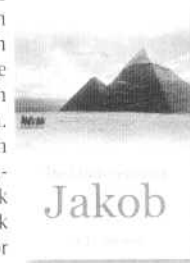
M. Post

Ds. P. Molenaar: "De kinderen van Jacob".

Uitgeverij: de Banier, Apeldoorn.
Gebonden, 151 pag. Prijs € 15,90.
Deze preek schetsen van de auteur verschenen reeds eerder. Het is een tweede, herziene druk. Ds. P. Molenaar hield in één van zijn vorige gemeenten, n.l. in Lekkerkerk, een serie preken over de kinderen van Jacob. De zegeningen van de aartsvader zijn profetisch. Ze waren vaak tegen eigen vlees en bloed in en zijn nu nog actueel. Immers het volk Israël is voor ons, ook nu, een machtig mysterie. Dat volk is tegelijkertijd een voorbeeld voor de kerk van alle tijden en plaatsen. Aan het eind van elk hoofdstuk worden Schriftgedeelten genoemd om de lezer aan te sporen tot verder graven in de goudmijn van de Schrift. Ook zijn er gespreksvragen opgenomen na elk hoofdstuk. Het is een goede gedachte van de uitgever dit boek opnieuw op de markt te brengen.

M. Post

Ik voor u door R.M. McCheyne, M. Henry, Th. Watson, e.a., samenstelling J. Kranendonk-Gijssen, uitgeverij De Banier, gebonden, 80 pag., Prijs € 10,90, ISBN 97890 336 29631.

Meditaties rondom het Heilig Avondmaal

Deze bundel bevat meditatieve stukjes die betrekking hebben op het lijden van de Heere Jezus. Het is een handreiking tot overdenking van gedeelten uit Gods Woord in de week van voorbereiding op het Heilig Avondmaal

en op de avondmaalszondag zelf. Voor elke dag is er een meditatie tot zelfonderzoek én een meditatie met onderwijs over Christus' liefde opgenomen. Steeds wordt er afgesloten met een passend gedicht.

Voor de avondmaalszondag is er een praktisch gedeelte dat aangeeft hoe disgenoten de sacramenten behoren te ontvangen. De bundel besluit met een toespraak die Robert Murray McCheyne hield na de bediening van het Heilig Avondmaal.

Bij de samenstelling is vooral gebruik gemaakt van de werken van puriteinen, predikanten uit de Reformatie en de Nadere Reformatie.

Hartelijk aanbevolen.

J. van Capelleveen

Overlijdensberichten

*„Maar ik vertrouw op U, o HEERE!
Ik zeg: Gij zijt mijn God”
Psalm 31 : 15*

Op donderdag 26 november 2009 heeft de Heere tot Zich genomen ons oud lid

WILLEM RUSSCHENBERG

in de leeftijd van 92 jaar.

Vanaf november 2008 wonende te Katwijk.

Wij gedenken in dankbaarheid zijn betrokkenheid bij onze vereniging en zijn inbreng tijdens de verenigingsavonden.

De Heere schenke troost en kracht aan zijn kinderen en (achter)kleinkinderen.

Bestuur en leden van mannenvereniging
„Eén door het Woord” te Lelystad

Lelystad, november 2009.

Met droefheid geven wij u kennis dat na een ernstige ziekte, de Heere tot Zich heeft genomen ons trouw en zeer gewaardeerd lid

WOUTER KLERK

op de leeftijd van 75 jaar.

Wij bidden of de Heere zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen wil ondersteunen in dit verlies.

Bestuur en leden van mannenvereniging
„Onderzoek de Schriften” te Lekkerkerk

Lekkerkerk, november 2009.